

ODBORU ZA EKONOMIJU, FINANSIJE I BUDŽET

Na osnovu čl. 69 i 137 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode sa 31. sjednice, održane 14. decembra 2022. godine podnosi sledeće

**MIŠLJENJE
O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE
ZA 2023. GODINU**

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na 31. sjednici, održanoj 14. decembra 2022. godine, u skladu sa članom 137 stav 2 Poslovnika Skupštine, **kao zainteresovani odbor**, razmotrio je **PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2023. GODINU** u dijelu sledećih budžetskih potrošačkih jedinica:

- (1) Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore – član 53 stav 3 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“, br. 42/11 i 32/14), u okviru Programa 12 020 - Zaštita ljudskih prava i sloboda (str. 317 i 318 - 50201),
- (2) Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava u okviru programa: 12 025- Unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti, 20 021- Zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine, 12 013- Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva ljudskih i manjinskih prava (str. 256, 257, 258 i 259 - 40401),
- (3) Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama u okviru Programa 12 021 - Zaštita ličnih podataka i slobodan pristup informacijama (str. 329 i 330 - 51001),
- (4) Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava u okviru Programa 12 025 - Unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti (str. 347 i 348 - 52601),
- (5) Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore u okviru Programa 20 021 - Zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine (str. 257 – Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava - 41401) i
- (6) Nacionalni savjeti u okviru Programa 12 025 - Unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti (Aktivnost 12025001005) (strana 256 - Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava - 41401),

a) u domenu obezbjeđivanja dovoljnih budžetskih sredstava za sprovođenje politike inkluzivnog obrazovanja na svim nivoima:

- **Ministarstvo prosvjete i Zavod za školstvo**, u okviru Programa 19 032 - Uređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema (Aktivnost 19 032 001 006- Inkluzivno obrazovanje (str. 164 – Ministarstvo prosvjete– 40701 i str. 167, 168 i 169 – Zavod za školstvo – 40704) **u skladu sa Zaključkom Odbora povodom razmatranja Izvještaja o post-zakonodavnom nadzoru nad Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom** i

b) u domenu obezbjeđivanja održivosti funkcionisanja dnevnih centara za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju:

- **Ministarstvo rada i socijalnog staranja**, u okviru Programa 22 025- Socijalna zaštita, Potprogram – Prava iz oblasti boračke, invalidske i dječje zaštite, Aktivnost- Regulisanje prava iz oblasti socijalne, boračke i invalidske zaštite- Transferi opštinama (str. 291) **u cilju praćenja realizacije tačke 6 Zaključaka Skupštine Crne Gore, donesenih na predlog Odbora za ljudska prava i slobode 28. jula 2022.**

Uvodne napomene o Predlogu zakona o Budžetu Crne Gore za 2023. godinu dao je v. d. generalnog direktora Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija Bojan Paunović.

- Na bazi dobre saradnje i visokog procenta izvršenja budžeta Institucije, zahtjev **Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore** u najvećem obimu je prihvaćen, čak je i uvećan zbog predložene politike zarada koja će se odraziti na većinu budžetskih korisnika. Ukupna sredstva za Zaštitnika planirana su u iznosu od 861.492 eura, što predstavlja uvećanje za 23.000 eura (17%) u odnosu na budžet u tekućoj godini;

- Za **Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava** predložena su sredstva u iznosu od 1.900.189,97 eura, što je uvećanje od 520.000 eura (38%) u odnosu na budžet u tekućoj godini;

- Za **Agenciju za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama** predložena su sredstva u iznosu od 820.958,53 eura, što predstavlja uvećanje od 184.000 eura (29%) u odnosu na 2022.

Dominantan dio sredstava za Agenciju odnosi se na zarade i predviđen je određen fiskalni prostor za jačanje kapaciteta Agencije. Ministarstvo finansija je obaviješteno da će Agenciji u narednoj godini biti potrebno dodatnih 45.000 eura za potrebe realizacije određenih postupaka koji su pokrenuti ove godine, ali neće biti realizovani do kraja godine, pa je predloženo da se ta sredstva tokom godine opredijele iz tekuće budžetske rezerve. U toku je priprema izmjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama, čime se može uvećati obim aktivnosti Agencije pa će nakon usvajanja zakona razmotriti potrebu uvećanja sredstava Agencije;

- Za **Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava** predložena su sredstva u iznosu od 1.909.500 eura, što predstavlja uvećanje od 535.000 eura (39%) u odnosu na 2022. Predložena sredstva su neznatno veća i od samog zahtjeva Fonda, a prepoznat je i fiskalni prostor za zarade shodno planiranoj politici zarada u 2023. godini;

- Sredstva za **Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore** su uvećana za 73.000 eura u odnosu na tekuću godinu. Prepoznate su zarade, a preostala sredstva su na poziciji transfera, čime se pojačava nezavisnost rada ove Ustanove;

- Za **Nacionalne savjete** predložena su sredstva u iznosu od 650.000 eura, što je uvećanje za 50.000 eura u odnosu na 2022. godinu;

- Za inkluzivno obrazovanje **Ministarstvu prosvjete** su predložena budžetska sredstva u iznosu 3.326.990 eura koja su vidljiva, jasno izdvojena u budžetu i namijenjena su za finansiranje tri resursna centra;

- **Zavodu za školstvo** planirana sredstva su uvećana za 222.000 eura i dijele se na četiri aktivnosti i dominantno su opredijeljena za unapređenje kvaliteta školstva i obrazovanja;

- Za **Ministarstvo rada i socijalnog staranja** u dijelu potprograma- Regulisanje prava iz oblasti boračke, invalidske zaštite i dječje zaštite u oblasti koja se tiče transfera opštinama, za dnevne boravke za odrasla i stara lica sa invaliditetom opredijeljena su sredstva u iznosu od 281.000 eura i namijenjena su za 13 dnevnih boravaka u 10 opština. Takođe, planirana su sredstva za otvaranje dnevnih boravaka za odrasla i stara lica u opštinama Žabljak, Berane, Gusinje i Kotor u iznosu od 250.000 eura.

Predstavnici potrošačkih jedinica su upoznali članove Odbora sa njihovim stavovima povodom predloženih budžetskih sredstava za 2023. godinu.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore mr Siniša Bjeković je saopštio da su predložena budžetska sredstva za Zaštitnika racionalna, održiva i u najvećoj mogućoj mjeri odgovaraju principu budžetske štednje. Uvećanje sredstava u najvećoj mjeri planirano je za obilježavanje 20 godina rada institucije Zaštitnika. Ukupni troškovi putovanja u prethodnom periodu bili su 25.000 eura godišnje, a očekuje da će naredne godine biti u potpunosti ispunjen plan službenih putovanja. Po prvi put podnijet je i zahtjev za procjenu potrebnih budžetskih sredstava za sledeće dvije godine. U svim izvještajima međunarodnih organizacija insistira se na dodatnim finansijskim i kadrovskim resursima institucije Zaštitnika. U narednoj godini ih očekuje izrada Alternativnog izvještaja o Četvrtom periodičnom izvještaju o primjeni Konvencije UN o pravima djeteta, promocija Zaključnih zapažanja Komiteta UN za prava djeteta i realizacija mjera za implementaciju Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori, o čemu su pripremili materijal koji će biti objavljen početkom godine. Uz podršku međunarodnih institucija planiraju stvaranje mreže institucija, odnosno nevladinih organizacija i pojedinaca koja će, s jedne strane biti u funkciji implementacije Konvencije UN o pravima osoba sa invaliditetom i izvještavanja Komiteta o pravima osoba sa invaliditetom i podizanja kapaciteta Institucije, s druge strane.

Državni sekretar u Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava Astrit Hoxha je saopštio da je od ukupnog iznosa budžeta koji je 1.900.189 eura, za unapređenje i zaštitu ljudskih i manjinskih prava i promociju rodne ravnopravnosti planirano 1.143.000 eura, u okviru čega su i sredstva za rad manjinskih savjeta u iznosu od 650.000 eura. Za zaštitu, očuvanje i razvoj kulturne baštine planirana su sredstva za rad Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore u iznosu od 302.849 eura, dok je za upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva ljudskih i manjinskih prava planirano 454.339 eura.

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava u svom sastavu ima devet organizacionih jedinica i ključni je Vladin organ za kreiranje politika zaštite i unapređenja ljudskih prava i sloboda, promoviše i prati orodnjenost javnih politika.

Kao institucionalni mehanizam za rodnu ravnopravnost Ministarstvo ima krajnje neodgovarajući budžet za realizaciju politika jednakih mogućnosti, a shodno Akcionom planu za pregovaračka poglavlja 19 i 23 i preporukama Univerzalnog periodičnog pregleda takođe ima određene aktivnosti. Za realizaciju planiranih aktivnosti iz akcionih planova za pet strategija koje su u nadležnosti ovog Ministarstva sredstva su veoma mala. Ovo Ministarstvo ima i pet sektorskih politika za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija, a budžet za realizaciju tih aktivnosti redovno je veći od budžeta za funkcionisanje Ministarstva.

Direktor Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama Ivan Medojević je saopštio da je budžetski zahtjev Agencije za 2023. godinu bio realan i Ministarstvo finansija je prepoznalo potrebe Agencije. Očekuje da će za primjenu dva nova zakona biti potrebna dodatna finansijska sredstva, jer sa postojećim sistematizovanim radnim mjestima neće moći postići svrhu nadzora nad Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Direktor Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Emir Dacić je podsjetio da se za finansiranje Fonda, u skladu sa Zakonom o manjinskim pravima i slobodama, opredjeljuju sredstva od najmanje 0,15% od tekućeg budžeta, tako da se predložena budžetska sredstva uklapaju u zakonski okvir. Takođe, sredstva za rad Fonda procentualno iznose 26,1%, a za finansiranje projekata 73,9% ukupnih sredstava, pa je i u tom dijelu ispoštovana zakonska odredba. Zaključio je da je za njih prihvatljiv predloženi budžet.

Predstavnica Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore Elvisa Šabotić je informisala da su za tu Ustanovu predložena budžetska sredstva u iznosu od 302.849 eura. Budžet za 2022. godinu bio je koncipiran pod uticajem pandemije korona virusa što je značajno uticalo na rad ustanova kulture. U 2022. godini za programske aktivnosti CEKUM-a imali su samo 40.395 eura, a u 2023. godini planiran je iznos od 100.000 eura, što je nedovoljno, jer je na sjednici Savjeta CEKUM-a prethodnog mjeseca usvojen Program rada za 2023. godinu kojim je planirano 35 programa u osam oblasti. U 2023. godini za programske aktivnosti potrebno im je 124.000 eura i apelovala je da im se izade u susret. Takođe, nemaju svoj poslovni prostor i usled rasta cijena, umjesto planiranih 16.000 eura trebalo bi im 26.000 eura za rentiranje poslovnih prostorija.

Predstavnik Ministarstva finansija Bojan Paunović je predložio da se zadrže postojeći iznosi sredstava, podsjećajući da je CEKUM u ovoj godini, usled objektivnih okolnosti, imao dosta nizak procenat izvršenja budžeta. Predložio je da se tokom godine obrate resornom Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvu finansija ukoliko bude realna potreba za uvećanjem sredstava za programske aktivnosti, a kada je riječ o poslovnim prostorijama da se obrate Upravi za katastar i državnu imovinu jer je u sledećoj godini planirana adaptacija postojećih objekata u vlasništvu države čime će se stvoriti dodatni prostori za institucije koje uzimaju prostor u zakup, sa čime se saglasila predstavnica CEKUM-a.

Predsjednici Hrvatskog, Romskog i Savjeta muslimanskog naroda Crne Gore Zvonimir Deković, Mensur Šaljaj i Sabrija Vulić su upoznali sa problemima sa kojima se suočavaju.

Predsjednik Hrvatskog savjeta tvrdi da odgovor organa zaduženih za sankcionisanje govora mržnje nije adekvatan i prema svima jednak. Predložio je da Odbor za ljudska prava i slobode u saradnji sa Ministarstvom ljudskih i manjinskih prava, Fondom za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i nacionalnim savjetima u prvoj polovini 2023. inicira izmjene i dopune Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu koji se tiče postupka raspodjele sredstava Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava.

Predsjednik Savjeta muslimanskog naroda Crne Gore Sabrija Vulić je podsjetio da su Budžetom za 2022. godinu bila planirana sredstva za rekonstrukciju puta kroz Mrkojeviće, ali tih 14 kilometara puta nije rekonstruisano, a u 2023. godini sredstva su čak i smanjena. Ukazao je na potrebu izmjene Zakona o manjinskim pravima i slobodama u dijelu promjene roka za dostavljanje izvještaja o radu i finansijskih izvještaja manjinskih savjeta resornom Ministarstvu sa 31. januara na 31. mart tekuće za prethodnu godinu. Takođe, u izbornom procesu na lokalnom nivou ne postoji afirmativna akcija za predstavnike manjinskih partija u dijelu predaje broja kandidata za odbornike. Sredstvima koja su planirana za manjinske savjete moći će realizovati svoje osnovne aktivnosti.

Predstavnik Ministarstva finansija Bojan Paunović je saopštio da su od Uprave za saobraćaj informisani da nijesu stvorene pretpostavke koje se tiču rješavanja imovinsko-pravnih pitanja za rekonstrukciju regionalnog puta Bar-Kamenički most-Krute koji prolazi kroz Mrkojeviće, dok je predsjednik Savjeta muslimanskog naroda naglasio da samo nedostaje dobra volja.

Predsjednik Romskog savjeta Mensur Šaljaj je pohvalio Ministarstvo za ljudska i manjinska prava koje je obezbijedilo obuku za romologa i izrazio nadu da će se u Crnoj Gori romski jezik standardizovati i uvesti u obrazovni sistem. Smatra da je potrebno vratiti afirmativnu akciju za Rome prilikom upisa na fakultet i obezbijediti im besplatne studije. Nada se da će se obezbijediti zaposlenje za sve Rome koji su završili fakultete, jer od njih desetak, svega 2-3 radi u državnim institucijama. U Ministarstvu prosvjete treba otvoriti Odjeljenje za Rome i povećati broj medijatora u obrazovanju. Pokrenuta je kampanja za osnivanje prvog skloništa za žrtve dječjih ugovorenih brakova, pa Vlada i nadležna ministarstva treba da obezbijede finansijska sredstva za otvaranje ovog skloništa. Još uvijek nije dobio odgovor Skupštine Crne Gore i Vlade Crne Gore u vezi sa njihovim predlogom za smanjenje cenzusa za Rome u Zakonu o izboru odbornika i poslanika.

Načelnica Direkcije za inkluzivno obrazovanje u Ministarstvu prosvjete Tamara Milić je posebno zahvalila Odboru za ljudska prava i slobode koji im pruža priliku da govore o inkluzivnom obrazovanju i utiču na snaženje svijesti javnosti o važnosti inkluzivnog obrazovanja. Resursni centri su samo jedan od elemenata podrške inkluzivnom obrazovanju. Ideja je bila da se fokus prije svega stavi na individualizaciju. Ukazala je i na važnost međusektorskog povezivanja između resora prosvjete, zdravstva i socijalne i dječje zaštite. Jako im je važno što je budžetom fokus stavljen i na pristupačnost, ne samo fizičku, već i pristupačnost informacijama i komunikacijama. Istakla je važnost stalnog jačanja kompetencija lica koja rade sa djecom sa smetnjama u razvoju. Pored sredstava iz državnog budžeta, nastoje da obezbijede i sredstva iz donacija. Sve što je planirano budžetom prethodno je definisano Akcionim planom za sprovođenje Strategije inkluzivnog obrazovanja.

Predstavnicu Zavoda za školstvo Anita Marić je zahvalila Ministarstvu finansija na podršci i razumijevanju za njihove inovativne politike putem kojih su potpisali memorandume o saradnji sa Elektrotehničkim i Prirodno-matematičkim fakultetom koji su izradili programe i materijale koji će biti podrška učenicima u okviru redovnog sistema inkluzivnog obrazovanja. Smatra da bi bilo važno da ih Ministarstvo finansija podrži i u dijelu koji se tiče nadarenih učenika za šta je planirano 75.000 eura i vjeruje da će ta sredstva biti realizovana tokom 2023. Slijedi im zahtjevan proces na izradi novih programa pa će im biti potrebna finansijska sredstva, kao i za mobilne timove koji obilaze škole.

Načelnica Direkcije za razvoj usluga i stručni nadzor nad ustanovama socijalne i dječje zaštite u Ministarstvu rada i socijalnog staranja Ivana Šuković je informisala da je Ministarstvo na poziciji "Transferi opštinama" planiralo sredstva za usluge dnevnog boravka za odrasla i stara lica sa invaliditetom, jer je u Crnoj Gori vrlo mali broj licenciranih pružalaca ove usluge čije je uspostavljanje na nivou lokalnih zajednica neophodno. Ta usluga se finansira kroz projekat koji Ministarstvo realizuje u saradnji sa UNDP-ijem i bila je prekinuta od 1. januara 2022. godine do 9. decembra ove godine kada je ponovo uspostavljena.

Kada je riječ o finansiranju usluge dnevnog boravka za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju krajem novembra ove godine, na inicijativu Dnevnog centra za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju iz Herceg Novog, održan je sastanak u Ministarstvu rada i socijalnog staranja na kojem je dogovoreno da se izmijene podzakonski akti koji se odnose na finansiranje usluge dnevnog boravka i u toku je formiranje radne grupe za izmjenu podzakonskih akata. Takođe, Ministarstvo je donijelo Odluku o sufinansiranju usluge za dnevne boravke za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, čime je dosadašnji iznos od 150 eura mjesečno po korisniku uvećan na 250 eura. Do sada je taj iznos na godišnjem nivou iznosio oko 372.000 eura, a u 2023. Ministarstvo će za tu uslugu izdvajati 600.000 eura. Trošenje sredstava sa pozicije "Transferi opštinama" je moguće ukoliko lokalne samouprave, prema sada važećem podzakonskom aktu, donesu lokalne planove socijalne i dječje zaštite i ispune određene kriterijume.

Naglasila je da u sistemu socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori ne postoje integrisane usluge koje pružaju dnevni centri za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, jer se tu ne radi samo o dnevnom boravku, već i o uslugama iz oblasti zdravstvene zaštite, što zahtijeva kompleksno izračunavanje cijene usluge i finansiranje od strane više resora. Do izmjene Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti planirane za IV kvartal 2023. godine uspostavljanje integrisane usluge i njeno finansiranje neće biti moguće. U Predlogu budžeta Ministarstvo rada i socijalnog staranja je planiralo sredstva za izračunavanje cijena svih standardizovanih usluga u Crnoj Gori.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti čija je primjena počela 1. oktobra 2022. roditelji, odnosno staraoci djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju su oslobođeni plaćanja troškova usluge dnevnog boravka, jer tu uslugu sufinansiraju lokalne samouprave i država. Nažalost, u cijenu troškova usluge spadaju i bruto zarade zaposlenih, a u dnevnim centrima je mnogo veći broj zaposlenih nego što je standard za pružanje usluge dnevnog boravka. Riječ je o zapošljavanjima koja se odvijaju na lokalnom nivou, a Ministarstvo rada i socijalnog staranja nema kontrolu nad tim zapošljavanjem.

Povodom praćenja realizacije tačke 6 Zaključaka Skupštine Crne Gore donesenih na predlog Odbora za ljudska prava i slobode 28. jula 2022. godine, koja se odnosi na finansiranje rada dnevnih centara za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju, u raspravi su učestvovali direktorica Dnevnog centra za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju- Herceg Novi Dragica Kosić i sekretarka Odbora za društvene djelatnosti u Zajednici opština Crne Gore Ivana Nedović.

Direktorica Dnevnog centra za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju- Herceg Novi Dragica Kosić je zahvalila Odboru na podršci koju pruža radu dnevnih centara za djecu sa smetnjama u razvoju. Smatra da nijedan zakon i podzakonski akt ne treba da budu smetnja da se pitanja koja se odnose na rad dnevnih centara trajno i jasno riješe. U Dnevnom centru kojim rukovodi nema viška zaposlenih, a u problemu su kad bilo kod od zaposlenih pođe na bolovanje. Roditelji mladih lica koja su napustila dnevne centre stalno zahtijevaju otvaranje servisa za lica sa invaliditetom starija od 27 godina, što govori o tome koliko su takvi servisi potrebni ovim licima. Da nije bilo aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode, Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i predstavnika Zajednice opština Crne Gore ne zna da li bi uspjeli postići dogovor oko ovog privremenog rješenja koje se odnosi na povećanje iznosa participacije i jasnog učešća države u ovim aktivnostima, što predstavlja veliki korak i podršku licima sa invaliditetom.

Sekretarka Odbora za društvene djelatnosti u Zajednici opština Crne Gore Ivana Nedović je saopštila da je Zajednica opština intenzivno radila na rješavanju problema koji se tiče funkcionisanja dnevnih centara. Zajednica opština je uz podršku Zaštitnika i razumijevanje poslanika u Skupštini Crne Gore doprinijela izmjeni Zakona o socijalnoj

i dječjoj zaštiti kojim je ukinuta obaveza participacije korisnika za korišćenje usluge dnevnog boravka za djecu sa smetnjama u razvoju i jasno propisano da uslugu finansiraju država i lokalna samouprava, te da će troškove usluga država sufinansirati u svakoj opštini. Na sastanku sa direktorima dnevnih centara, održanom u novembru ove godine utvrđeno je da prosječna cijena usluga u dnevnim centrima iznosi 850-900 eura mjesečno po korisniku.

Saopštila je i nekoliko predloga za unapređenje stanja u ovoj oblasti:

- da Ministarstvo rada i socijalnog staranja, u komunikaciji sa svim opštinama i Zajednicom opština, utvrdi realnu cijenu koštanja usluga dnevnih centara,

- da se utvrdi model finansiranja dnevnih centara,

- da se precizno utvrdi koliko koji subjekt participira u plaćanju usluga imajući u vidu da lokalna samouprava po Zakonu o lokalnoj samoupravi i Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti nema imperativne nadležnosti u oblasti socijalne politike, već u skladu sa mogućnostima može učestvovati u razvoju usluga socijalne zaštite,

- da zarade stručnog kadra u dnevnim centrima finansira svako od ministarstava shodno nadležnostima, a opština da obezbijedi prostor i zarade za administrativno i tehničko osoblje.

Opštine su iskazale senzibilitet prema potrebama ranjivih kategorija i djeci sa smetnjama u razvoju kako bi se što bolje integrisala u lokalnoj zajednici i otvorile su dnevne centre. Iako su opštine osnivači dnevnih centara, socijalna politika je u nadležnosti države. Podržavaju preporuke Odbora za ljudska prava i slobode date povodom rada dnevnih centara za djecu sa smetnjama u razvoju, jer djeca sa smetnjama u razvoju ne mogu zavisiti od privremenih mjera i kratkoročnih rješenja i ne smije se dozvoliti da se rad dnevnih centara dovede u pitanje zbog podjele nadležnosti između države i lokalne samouprave.

Nakon obrazloženja predstavnika predlagača i predstavnika potrošačkih jedinica, Odbor je:

(1) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(2) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(3) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Agenciju za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(4) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(5) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(6) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Nacionalne savjete i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da predloži Skupštini da ga usvoji;**

(a) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Ministarstvo prosvjete i jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Zavod za školstvo **u domenu obezbjeđivanja dovoljnih budžetskih sredstava za sprovođenje politike inkluzivnog obrazovanja na svim nivoima** i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da ih usvoji.**

(b) jednoglasno (sa sedam glasova „za“) **podržao** Predlog budžeta za Ministarstvo rada i socijalnog staranja **u domenu obezbjeđivanja održivosti funkcionisanja dnevnih centara za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju** i **preporučuje** Odboru za ekonomiju, finansije i budžet **da ga usvoji.**

Za izvjestioca Odbora na sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet određen je poslanik Janko Milatović, član Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Jovan Jole Vučurović